

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه: داخلی جراحی

نیمسال دوم سال تحصیلی 89-90

نام درس: پرستاری بیماریهای داخلی جراحی (4)

نام مدرس: مژگان بهشید

تعداد واحد: 0/35 واحد (6 ساعت) نظری

ترم و رشته تحصیلی: ترم 5 رشته پرستاری

واحد پیش نیاز: پرستاری بیماریهای داخلی جراحی (3)

روز و ساعت تشکیل کلاس: روزهای شنبه از ساعت 14-16

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با مفهوم معلولیت و توانبخشی و کمک به کسب توانایی مراقبت از مددجویان بزرگسال یا سالمند مبتلا به اختلالات شایع سیستم حسی بینایی براساس فرایند پرستاری و با بهره گیری از مهارتهای تفکر خلاق و پای بندی به اصول اخلاقی و موازین شرعی می باشد.

برنامه جلسات :

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

- 1- مروری بر آناتومی و فیزیولوژی چشم
- 2- بررسی و شناخت سیستم بینایی (تاریخچه سلامتی، معاینات فیزیکی، تستهای تشخیصی، علائم شایع)
- 3- سامان دهی مراقبت و نوتوانی مددجویان مبتلا به اختلالات بینایی، نقائص سیستم بینایی (کره چشم، پلک، غدد اشکی، قرنیه، شبکیه) اورژانس های چشم، تومورهای چشمی، اختلالات انکساری چشم (دوربینی، نزدیک بینی و ...) (اصلاح عیوب انکساری چشم (لنز، عینک و ...)

جلسه اول:

مروری بر آناتومی و فیزیولوژی چشم، بررسی و شناخت بینایی

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

- 1- ساختمان و فیزیولوژی اجزاء مختلف کره چشم و ساختمانهای اطراف آنرا توصیف نماید.
- 2- ساختمان ضمام سیستم بینائی و فیزیولوژی آنها را توصیف نماید.
- 3- توانایی برقراری ارتباط و اخذ تاریخچه سلامتی و شرح حال بالینی از بیمار را کسب نماید.
- 4- انواع معاینات چشمی (شامل سنجش حدت بینایی، اندازه گیری فشار داخل کره چشم، معاینه با اسلیت لمپ، افتالموسکوپ، حرکات کره چشم، تعیین میزان انحراف چشم، دید استریوسکوپیک، آزمون دید رنگها)، وسایل مورد نیاز، نحوه انجام آن و نقش پرستار در حین انجام معاینات چشمی را توضیح دهد.
- 5- انواع تستهای تشخیصی سیستم بینایی را مورد بحث قرار دهد. (شامل: پریمتری، توپوگرافی، کراتومتری، بیومتری، رفراکشن، فلورسئین آنژیوگرافی)
- 6- علائم و نشانه های شایع اختلالات بینایی را برشمرد.
- 7- کورس دیلاتاسیون برای انجام معاینات چشم را توضیح دهد.

منابع برای جلسه اول:

- 1- Phipps – Medical – Surgical Nursing
- 2- درسنامه پرستاری برونروسودارث – پرستاری چشم و گوش
- 3- The Ophthalmic Assistant

جلسه دوم:

سامان دهی مراقب و نوتوانی مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم بینایی

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

- 1- در مورد پاتوفیزیولوژی و عوامل زمینه ساز و علائم و نشانه های بیماری کاتاراکت بحث نماید.
- 2- روشهای درمان جراحی کاتاراکت و عوارض بعد از عمل را توضیح دهد.

3- مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به کاتاراکت را در دو مرحله قبل و بعد از عمل جراحی براساس فرآیند پرستاری شرح دهد.

4- روشهای بازتوانی دید بعد از عمل جراحی کاتاراکت اکسترکشن را مورد بحث نماید.

5- در مورد پاتوفیزیولوژی بیماری گلوکوم بحث نماید.

6- عوامل زمینه ساز و علائم و نشانه های بیماری گلوکوم را برشمرد.

7- روشهای درمان طبی ، داروهای مورد مصرف و عوارض آنها را توضیح دهد.

8- روشهای درمان جراحی گلوکوم و عوارض آنها را توضیح دهد.

9- مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به گلوکوم را براساس فرآیند پرستاری شرح دهد.

منابع جلسه دوم :

1- Phipps – Medical – Surgical Nursing

2- درسنامه پرستاری برونوسودارث – پرستاری چشم و گوش

3- گایدلاین های آکادمی چشم پزشکان امریکا

جلسه سوم:

سامان دهی و مراقبت و نوتوانی مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم بینایی

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

1- در مورد پاتوفیزیولوژی دکولمان شبکیه بحث نماید.

2- عوامل زمینه ساز و علائم و نشانه های دکولمان شبکیه را برشمرد.

3- روشهای درمان جراحی ترمیم دکولمان شبکیه و عوارض آنها را توضیح دهد.

4- مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به دکولمان شبکیه را در دو مرحله قبل و بعد از عمل جراحی

براساس فرآیند پرستاری بحث نماید.

5- اختلالات پلکی (پتوزیس، آنتروپیون، بلغاریت) را توضیح دهد.

6- بیماری کراتیت یا زخم قرنیه ، علائم ، درمان طبی و جراحی آن را مورد بحث قرار دهد.

7- التهاب ملتحمه، علائم و درمان طبی آنها را مورد بحث قرار دهد.

8- انسداد مجاری اشکی، علائم و درمان طبی و جراحی آنرا مورد بحث قرار دهد.

منابع برای جلسه سوم :

1- Phipps – Medical – Surgical Nursing

2- درسنامه پرستاری برونوسودارث – پرستاری چشم و گوش

3- The Ophthalmic Assistant

4- ترجمه کتاب Ophthalmic Nursing

جلسه چهارم:

سامان دهی و مراقبت و نوتوانی مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم بینایی (ادامه)

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

- 1- انواع تروماهای چشمی را توضیح دهد.
- 2- اثرات و اختلالات ناشی از تروماهای کند (کوفتگی چشم و پلکها، هایفما، کندگی شبکیه، شکستگی اوربیت) را توضیح دهد.
- 3- در مورد درمان و مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به عوارض ناشی از تروماهای کند بحث نماید.
- 4- اثرات و اختلالات ناشی از ترومای نافذ (پارگی ملتحمه، پارگی گلوب و عفونت) را توضیح دهد.
- 5- در مورد درمان و مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به ترومای نافذ چشمی بحث نماید.
- 6- همدردی چشمی و اقدامات درمانی اورژانس آنرا توضیح دهد.
- 7- انواع سوختگی های چشم را توضیح دهد.
- 8- اقدامات درمانی و مراقبتی اورژانس را در انواع سوختگی های چشم مورد بحث قرار دهد.

منابع برای جلسه چهارم :

1- Phipps – Medical – Surgical Nursing

2- درسنامه پرستاری برونوسودارث – پرستاری چشم و گوش

3- The Ophthalmic Assistant

4- ترجمه کتاب [Ophthalmic Nursing

جلسه پنجم (فوق برنامه):

سامان دهی مراقبت و نوتوانی مددجویان مبتلا به اختلالات بینایی (ادامه)

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

- 1- انواع تومورهای خوش خیم و بدخیم چشمی را نام ببرد.
- 2- در مورد روش درمان و مراقبتهای پرستاری بیمار مبتلا به سرطان چشم بحث نماید.
- 3- انواع عیوب انکساری چشم را توضیح دهد.
- 4- جراحی لیزیک برای اصلاح عیوب انکساری چشم را توضیح دهد.
- 5- اندیکاسیونهای پیوند قرنیه را برشمرد.
- 6- انواع پیوند قرنیه را توضیح دهد.
- 7- مراقبتهای پرستاری در مرحله قبل و بعد از عمل جراحی پیوند قرنیه را در قالب فرآیند پرستاری مورد بحث قرار دهد.
- 8- انواع قطره های چشمی رایج در درمان اختلالات بینایی را نام برده و نحوه استعمال قطره و پماد چشمی را توضیح دهد.

نحوه اداره کلاس:

ارائه مباحث به شیوه سخنرانی همراه با نمایش فیلم و اسلاید، پرسش و پاسخ و بحث گروهی، نمایش ماکت و مولاژ.

تکالیف دانشجویان:

- 1- حضور فعال در کلیه جلسات درسی و انجام تکالیف تعیین شده.
- 2- مشارکت فعال در پرسش و پاسخ و بحثهای کلاسی.
- 3- مطالعه مقالات علمی و مرتبط از پایگاه داده های معرفی شده.

نحوه ارزشیابی:

- 1- پرسش و پاسخ در کلیه جلسات درسی.

2- انجام آزمون پایان ترم.

3- پی گیری تکالیف ارائه شده برای جلسات درسی.

منابع درسی:

1- Stein, Harold A. Slatt, Bernard J. The Ophthalmic Assistant: Fundamentals and clinical practice. St Louis: The C.V. Mosby Company.

2- Phipps, Wilma J. Monahan, Frances D. Sands, Judith K. and et al. " Medical – Surgical Nursing". Seventh edition. Unit XVI Eye problems. St Louis:

Mosby. 2007. PP: 1872-1908.

3- اسملتزر، سوزان س. بیر، برندا ج. "پرستاری داخلی جراحی برونر و سودارث ویرایش دهم 2004- چشم و

گوش" ترجمه ذاکری مقدم، معصومه. علی اصغر پور، منصوره. تهران: نشر سالمی. 1382

صفحات 82-15.

4- استالری، زالیندو. "پرستاری چشم". ترجمه: آقادوست، داود. رضائی دهقانی، عبدالله. کاشان:

مرسل. 1382.